

เรื่อง วัดเจดีย์กลางทุ่ง

รายละเอียด

เมืองนครชุม ในช่วงที่เจริญรุ่งเรืองสูงสุด ในสมัยสุโขทัย มีการสร้างเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ หรือ ทรงดอกบัวตูม ไว้หลายแห่ง อาทิ วัดพระบรมธาตุนครชุม เดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ 3 องค์ ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน เจดีย์ที่บ้านโนนม่วง และเจดีย์ที่วัดเจดีย์กลางทุ่ง ล้วนเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ทั้งสิ้น นอกจากนี้นครชุมมีที่วัดวังพระธาตุ นครไตรตรึงษ์ วัดกะโลทัย ท้ายเมืองกำแพงเพชร แม้ที่วัดข้างรอบ ก่อมีการก่อเจดีย์ทรงลังกาซ้อนเจดีย์ ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ไว้

เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เป็นอิทธิพลของ อาณาจักรสุโขทัยอย่างแท้จริง เมื่อสุโขทัยสิ้นอำนาจและสิ้นความสำคัญลง มีการสร้างเจดีย์ทรงระฆังครอบไว้หลายแห่ง

วัดเจดีย์กลางทุ่ง เดิมชื่อวัดอะไร ไม่ปรากฏหลักฐาน เดิมเห็นแต่ มีเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาดใหญ่ตั้งตระหง่านอยู่กลางทุ่งนา จึงเรียกขานกันว่าวัดเจดีย์กลางทุ่ง ลักษณะของวัดเจดีย์กลางทุ่ง น่าจะสร้างราวพุทธศตวรรษที่ 18- 19 ในสมัยสุโขทัยเรื่องอำนาจ มีคูน้ำขนาดใหญ่ล้อมรอบ ทั้งสี่ด้านที่เรียกกันว่า อุทกสีมา ภายในอุทกสีมา มีวิหารขนาดใหญ่ ลักษณะค่อนข้างแปลก เกือบเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และอยู่ต่ำกว่าปกติ ด้านหลังมีเจดีย์ประธานที่เป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ขนาดใหญ่ ที่ค่อนข้างสมบูรณ์และสมบูรณ์ สร้างด้วยอิฐที่ได้จากดินเหนียวบริเวณทุ่งเศรษฐี ลานประทักษิณรอบๆเจดีย์ มีขนาดกว้างมาก ทำ ศาสนพิธี ได้อย่างสะดวกสบาย มีฐานเขียงสี่เหลี่ยมซ้อนกันลดหลั่นอย่างสวยงาม ฐานบัวแก้วและอกไก่ ส่วนยอดสุดหักตกลงมาไม่เห็นมีหลักฐาน นับว่าเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ขนาดใหญ่ ที่งดงามมาก เป็นสัญลักษณ์ของเมืองนครชุมเลยทีเดียว

รอบๆเจดีย์ประธาน มีเจดีย์รายที่เห็นมีหลักฐานเหลืออยู่เพียงองค์เดียว นอกนั้นไม่เห็นกุฏิ ศาลา หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ถูกทำลายไปสิ้น เพราะที่วัดเจดีย์กลางทุ่งมีพระเครื่องตระกูลทุ่งเศรษฐีที่มีชื่อเสียงมาก คือพระกำแพงซุ้มกอ พระกำแพงนางพญา และพระกำแพงเขย่ง จึงทำให้ โบราณสถานโบราณวัตถุถูกขุดค้นทำลายลง การก่อสร้างถนนที่ สูงมาก ทำให้ภูมิทัศน์ ของวัดเจดีย์กลางทุ่งเสียไปน้อยความสง่างามลง ไม่งดงามเหมือนแต่ก่อน ถ้ามีการถมที่ดิน ขนาดเท่าถนนด้วยแล้ว วัดเจดีย์กลางทุ่ง จะหมดความเป็นมรดกโลกทันที ขอให้ได้ระมัดระวัง ความเจริญทางวัตถุ อย่าได้บดบังทัศนียภาพทางอารยธรรม ที่เป็นรากเหง้าของตนเอง การเห็นประโยชน์ส่วนตนมากเกินไป การไม่แบ่งปันสังคมแห่ง อารยธรรม จะเกิดความสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ ชนิดที่อับอายไปทั่วโลก คือการถูกถอดถอนจากการเป็นเมืองมรดกโลก ทั้งที่ประเทศไทยมีมรดกโลกทางวัฒนธรรม เพียง 3 แห่ง คือที่บ้านเชียง ที่อุทยาน และที่กำแพงเพชร สุโขทัย และศรีสัชนาลัยเท่านั้นขอให้ใคร่ครวญให้จงดี

ภาพโดย : https://arit.kpru.ac.th/ap/local/?nu=&code_db=DB0011

คำสำคัญ : วัดเจดีย์กลางทุ่ง

ที่มา : <http://www.sunti-apairach.com>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2017-02-25

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=300&code_db=610009&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology